

Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Національний університет "Одеська політехніка"
Національна спілка журналістів України

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи»
27-28 жовтня 2022 р.

м. Одеса

**Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Національний університет "Одеська політехніка"
Національна спілка журналістів України**

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

«Інновації в освіті:

сутність, проблеми, перспективи»

27-28 жовтня 2022 р.

м. Одеса

УДК: 37.01+008.2

I 66

I 66 Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 27-28 жовтня 2022 р.)
124 с.

Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи» вміщує матеріали, які досліджують проблеми освіти у вимірі сучасних глобальних зрушень, нові стратегії розвитку освіти, здоров'язберігаючі освітні технології, освітні стратегії розвитку духовної та світоглядної культури особистості громадянського суспільства, історію розвитку освіти в Україні та інновації правової освіти.

Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Рекомендовано до публікації Вченою Радою ОДАБА (протокол № 2 від 20.10.2022 року)

УДК: 37.01+008.2

I 66

© Одеська державна академія
будівництва та архітектури, 2022

Отже, державна політика щодо проблеми побутових відходів в першу чергу - це ліквідація існуючих та запобігання утворенню нових звалищ, як досить значних і небезпечних джерел забруднення і зараження навколишнього середовища. По-друге, при вирішенні проблеми відходів має бути дотримано «науково обґрунтоване поєднання екологічних і економічних інтересів суспільства». І третє, найголовніше, - поводження з відходами має переслідувати головну мету – «охорону здоров'я людини, підтримку або відновлення сприятливого стану навколишнього природного середовища і збереження біологічного різноманіття».

Література:

1. Кальченко, В.С. (2017) Ландшафтна архітектура. In: Матеріали X Всеукраїнської студентської науково-технічної конференції «Сталий розвиток міст» (82-а студентська науково-технічна конференція ХНУМГ ім. О.М. Бекетова), 25-27 квітня 2017 р., Харків.
2. Екологічні проблеми забруднення в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <https://osvita.ua/vnz/reports/ecology/21417/>
3. Смітники – екологічні забруднення в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <https://dpssmk.gov.ua/smitnyky-ekolohichni-zabrudnennia-v-ukraini/>
4. [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62379
5. [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/Zvernennya-YEEB_6.pdf
6. Управління та впровадження з відходами [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: https://www.researchgate.net/publication/276830967_Upravlinna_ta_povodzenna_z_vidhodami_C_3_Poligoni_tverdih_pobutovih_vidhodiv

Світлицька Віолета Романівна – аспірантка ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського", викладачка кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародного гуманітарного університету, м. Одеса

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ З УРАХУВАННЯМ ГЕНДЕРНИХ АСПЕКТІВ

Інновації в сучасному освітньому просторі зумовлені глобалізаційними процесами, зокрема, прагненням інтегрувати вітчизняну вищу школу до світової системи освіти, подолати проблеми, породжені консервативним підходом до викладання, а також прагненням крокувати в ногу з часом. Успішна освіта має бути гнучкою і відкритою до викликів сьогодення, суспільних запитів, адаптованою до перманентного процесу наукового прогресу. Важливе значення у трансформації освітньої підготовки у вищих навчальних закладах мають гуманітарні дисципліни. Роль гуманітарної складової у вихованні кваліфікованого фахівця полягає в актуалізації ціннісного, культурологічного та комунікативного компонентів підготовки.

Вітчизняна методологія представлена напрацюваннями Е.І. Федорчук – із сучасних педагогічних технологій [2], П.Ю. Сауха, О.Є. Антонової, О.С. Березюк та ін. – із впровадження інновацій у вищу освіту [3], О.І. Пометун, Л.В. Пироженко – з проблем інтерактивного навчання [4].

Активне впровадження інтерактивних методів під час викладання гуманітарних дисциплін обумовлене такими факторами, як їх різноманітність і варіативність, можливість «підлаштування» під конкретні цілі навчального процесу, великий потенціал у реалізації принципів контекстного навчання і формуванні різного роду компетентностей майбутніх спеціалістів.

Компетентнісний підхід до системи виховання висококваліфікованого спеціаліста обумовлює розвиток і поширення ігрових технологій. Особлива популярність їх у вищих навчальних закладах пояснюється необхідністю підготувати студентів до практичної діяльності, що ґрунтується на постійній співпраці з людьми. Ігрові методи ефективні для так званої «професійної мобілізації» – практичної і психологічної готовності до типових і нетипових ситуацій.

Оскільки ігрова технологія має сенс лише тоді, коли задовольняє певні навчальні цілі, її правила зазвичай встановлює викладач. Крім описаних у сучасних джерелах технологій, можна створювати нові. Як правило, це навчальні ігри імітаційного характеру з акцентом на комунікативній діяльності.

Розглядаючи інтерактивні методи, найчастіше описують їх стимуляційні (пробудження більшої зацікавленості, подолання пасивності, сприяння самостійній роботі) й навчальні функції. Але для викладача не менш значимою є можливість діагностики за підсумками інтерактивних занять. Спостереження й логічне підбиття підсумків дозволяє скласти уявлення щодо навчального прогресу, успіхів і невдач студентів, ефективності методів і змістового наповнення програми. Така проміжна діагностика допомагає скорегувати курс викладання, реалізувати принцип зворотнього зв'язку «викладач – студент», «студент – викладач», оскільки однобічна спрямованість навчання довела свою безперспективність. Крім того, це можливість урізноманітнити традиційні методи проміжної діагностики знань, такі як усні й письмові опитування, тестування тощо.

На даний час доволі перспективними, але ще недостатньо використовуваними викладачами є інформаційні та інтернет-технології. Вони дозволяють реалізувати принцип індивідуально орієнтованого навчання, вивести навчальний процес за аудиторні межі, розширивши навчальний контекст. Інтернет-конференції, онлайн-консультації, просвітницькі блоги, освітні інтернет-майданчики, електронні тести, навчальні електронні ігри – такий невичерпний перелік можливостей співпраці педагога і студента та активізації пізнавальної діяльності студентів. Більша неформальність у взаємодії студента й викладача, зняття напруги аудиторного формату, збільшення практики спілкування – це теж важливі плюси інформатизації гуманітарної підготовки.

Також важливим є запровадження гендерного підходу в освітній процес у вищій школі задля підвищення гендерної культури. Такий підхід передбачає заохочення студентів до тих видів діяльності, які йому цікаві, не зважаючи на такі аспекти, як «жіноча», чи «чоловіча» поведінка [1, с. 108]. Гендерний підхід запроваджується через такі дисципліни, як філософія, історія, українська мова за професійним спрямуванням, соціологія, психологія, культурологія, іноземна мова, а також через спецкурси, тренінги, конференції, створення центрів гендерної освіти.

Ось можливі цикли дисциплін з доповненою гендерною тематикою : «Історія України» (тема: «Місце і роль жінок в історичному процесі. Історія жіночого руху в Україні»), «Філософія» (тема: «Гендер як складова суспільного буття людини»), «Українська мова за професійним спрямуванням» (тема: «Гендерні аспекти професійного спілкування»), «Основи правознавства» (тема: «Гендерна рівність як складова прав людини») та ін.

Сутність застосування гендерного підходу у викладанні гуманітарних дисциплін у вищій школі полягає в урахуванні індивідуальних гендерних особливостей студентів і студенток, рівноцінному залученні їх до різних видів діяльності, в усуненні з освітнього процесу та змісту освіти гендерних стереотипів та упереджень, виявленні й недопущенні проявів гендерної нерівності, включенні гендерної тематики в освітні програми та виховну роботу.

Викладання гуманітарних дисциплін у вищому навчальному закладі ґрунтується на принципах контекстності, діалогічності, гнучкості, індивідуальної спрямованості, активної участі студентів у навчальному процесі. Виходячи з цього, відбувається модернізація методів викладання гуманітарних дисциплін. Підвищення ефективності викладання забезпечують не

окремі методи (навіть прогресивні) самі по собі, а логічно вивірена й узгоджена система методів, які взаємодоповнюють і розширюють зміст один одного.

Література:

1. Деділова Т., Токар І. Сучасні реалії впровадження гендерного підходу в системі вищої освіти України. Наука і освіта. № 1. С. 107–114.
[URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=NiO_2016_1_23](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=NiO_2016_1_23).
2. Федорчук Е. І. Сучасні педагогічні технології: навчально-методичний посібник / Федорчук Е. І. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2006. – 212 с.
3. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи / [П.Ю. Саух, О.Є. Антонова, О.С. Березюк]. – Житомир: Видавництво ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. – 444 с.
4. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко; за ред. О.І. Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.